

Latweefch u Awises.

Nr. 29.

Zettortdeena 20. Juhli.

1861.

Awischu-sinus.

Wihne. Keisers Ungureem nu rahda siipru prahru. Ir to ohtru negohdigu Unguru grahamatu nau peenehmis, atlaidis Unguru kanzlerus Baronu Bai, Graru Szekenu un Szeginii, jaunu kanzleru ezechlis un Unguru landagam tahdu grahamatu laidis, kas flaidri fakka, ka ne warroht neneeka no ta notikt, ko schee edohmajuschees un prassa. 1848 godda likkumi ne eshoht derigi, un Unguru walsts neween peederroht pee Eistreikeru Keisera zilts, bet pee Eistreikeru walsts un eshoht weena ar scho un neatzchirrama. Landags itt klussi klandanees scho grahamatu usnehmis.

Bahdes Bahde. 2. Juhli. Tai paschâ wakkara Bruhschu Kehninsch pa pilsatu ar sawu meitu, Bahdes Leelmahti, brauzis zereht, un kur rahdijees ar Urrah zweizinahcts tappis. Wakkara Bahdes dseedataju beedriba un leels lauschu pulks ar 6 simts yikku zwezehm dewees us Kehnina pils, te dseedajuse gohda dseefmu un Bruhschu walsts dseefmu, musikhis spehlejis un laudis lahgu lahgam Urrah faulkishi. Kehninsch ar Kehnineeni pateikdam i laudim rahdijuschees un Birgermeisteris Winau usrunnajis. Wakkara rahdijuschi leelu preeku un skunstigu ugguni. — Nahk un nahk ikdeenas neween no Bruhschu augstahm teesahm, pilfateem un beedrahm suhliti wihti un grahamatas, kas Kehnina preezigi opfweizina un sawu leelu preeku parahd, ka Deews tik schehligi winnu isglahbis, bet nahk arri no wissahm walstum weetneeki tapat darricht, un ta nu warredsecht,zik lohti schis teizams waldineeks no wisseem tohp zeenichts un mihlehts. Deews winnu brihnischki fargajis, jo slepkawa tikkai 3 sohluus no Kehnina stahwedams schahwiz. Ar abbeem pistoles stohbreem us reisi schahwiz. Tadehl, un ka tahdu bresmigu grehku darroht trihzejis, schahweni nau trahyjuschi. Weenu lohdi atradduschi elas kohkâ eschariu. Slepkawa eshoht prahta fajuzzis jauns zilweks 21 gaddu wezs. Kas klahf bijuschi winnu tuh-

dal fanehmuschi, garr semmi mettuschi un sawas dusmas gribbejuschi gallinahc, bet Kehninsch par winuu luhdsis; tad nowedduschi teesas. S-3.

Dseedataju svehtki Rihga.

II.

Treshâ deenâ Bahnhopess funzerta istabâ atkal dseedataji prohweja tahs dseemas, ko svehtdeena gribbeja dseedahc un par 1 rubuli ir te warreja klausiteszik labbi gahje. Tad perezos wakkara leelajâ ehdamâ istabâ fanahze 9 simts lungi, ir zeen. General-Gubernaters, Widsemmes un Kursemmes Gubernateri un dauds zitti augsti waldishanas fungi, arri kahdas zeenigas. Par ehdeenu katram 5 rub. (dseedatajeem 3 rub.) bij gan jamaksa, bet bauoija wissadu labbumu. Kad muhsu Kungs un Keisera wesseliu uedsehre, tad wissi pazehluschees ar tik preezigu firdi sauze Urrah, musikanti tik maktigi puhte un wissi 900 no firds pilnibas ta dseedaja Kreewu walsts dseefmu, ka leelais preeka trohknis tahtu atskanneja. Tad zeen. General-Gubernateram wesseliu uedsehre un uedseedaja no firds, un kahds teizams Kungs uskahpis us runnas krehslu uerunaja wissus dseedataju weesus, wehl dasch lungus uskahpis runnaja brangus wahrduis, pa starpam dseedaja brangas us to ihpaschi rafslitas dseefmas un ta nu ehde, dsehre un farunajahs ar draugeem, dseedaja un runnaja lihds dwineem wakkara. Pazehluschees tad leelakais weesu pulks pa pahreem garrâ rindê nogahje Wehrmannan dahrsâ un to isstaigaja pa gangu gangeem leelâ lauschu druhsmâ. Jo schinni jauka leelâ dahrsâ par 50 kap. warreja ee-eet un no pulsten preezem te jaw nahje un nahje wihrischki un seewischki no wissahm augstahm un semmahm kahrtahm, ka bija kahdi 7—8 tuhksit, zilweku. Dahrsâ bij gaismohits ar wehjluktureem, leelais dahrsâ trakteera namâ lohti fmukki puschohcts ar wissu dseedataju pilfata wappeneem un ar wissadu kuleeru lampehm gaismohits, musikanti spehleja un kad tumsch palikke eededsina-

ja maktigu skunstes-ugguni, kas schahwe, sprehgaja, ugguns lohdes un rakettes augstī goisā schahwe un smukki deesgan ißfattijahs.

Bahrs tuhksotschu zilweku krehslus pee laika sagahdajis sehdeja un to ugguns-skunsti gaidija jaw kahdas 3—4 stundas un schee gan wissu labbi dabbuja redseht; bet kad pirmus schahweenus isdewe un tee zitti tuhksotschi pa dahru iskaisnatee arri turpu dewahs, tad nu gahje zits pahr ziltu speeldamees unsaspeedahs tahda beesa lauschu kahrt, ta tik tahs pirmas rindas ugguni dabbuja redseht, bet leelu leelais pulks nenecka ne redseja, kaut gan mohzijahs schà un tå. Mudree sehni uskahpe kohfös un dasch kohfös nu bij sehnu galwu pilns kà ahbele ahboku pilna. Tahdu druhsmä bendedmaiseem un naggu badditajecm bij isdewigs laiks un finnaja dascham iswilkt nehsdoku, portmonchju ir pulksteni. Sanehme paschä trakteerē tahdu kundsinu jaw trescho pulksteni iswelkoht. Kahds dumpis nu zehlahs! bet meisteris finnaja sagtus pulkstenaus nomest lauschu druhsmä, lat tam wainu ne warroht Polizeja peerahdiht, un pats likhahs itt kà apgibbis; bet ne lihdeja nenecka; skunstneeku schandarmi noneffe zeetumā. Blehsci arri nosagge daschu dseedataju-sihmi, peespraudahs to pee kruhstim un brangi isgehrbusches ta nu jo drohsci stai-gaja lungu starpä sawus nedarbus beskaunigi darridami. Tas pats arri bijis Keisera dahrsä. Stahftija arri, ta paschä Dohmes basnigā kahdam lauzineekam kabbatas grahmata ar 500 rubl. effoht nosudduse.

Zettortä deenā, swchtdeenā, basnigā Deewa kalposchanu noturrejuschi, Schwarzeipteruhss atkal faktahjahs wissi dseedataji, panehme sawus karrogus un nu tåpat garra rindē istaigaja pa pil-satu, un zaue semmes wahrteem gahje us leelo funzerta istabu Bahnoye. Te, jebšchu 1, 1½ ir 2 rubl. par billeti bij jomakfa, wairak nekà 5 tuhl. klausitaji sehdeja un gaidija kamehr dseedataju pulks kohri fastahjahs un fabze dseedahst. Te dseedaja 16 brangas skunstigas dseefmas us 4 balsim, bet pee ißkatras balss peederreja wairak nekà simts dseedataju. Sahze ar to dseefmu: „Schi irr ta Kunga deena ic.“ un nu dseedaja gan gorrigas gan loi-zigas dseefmas, no wißlabbakeem meistereem rafstitas. Zittas dseefmas gan maktigi fagrahbef

firdi un dwehseli, bet kad dseedaja to jauku dseefmu: „Kas temi, tu jaukais mesch.“ tad ne warreja beigt ar rohlahm plaukschkinah un preeku rahdiht. Wissi gan gaidija to teizamo wißeem Wahzeeschem mißlaku dseefmu: „Kur irr Bahzu tehwuennie?“ To dseedaja ar tahdu firdspilnibu un farstu firdi, ta itt wissi klausitaji, wihrischki un seewischki, itt kà no pascha preeka garra fagrohbt tik firdigi plaukschkinaja, sauze „brahwo! brahwo! wehl! wehl reissi!“ bij tik warrens trohksnis un ne palikle meerä, kamehr weens fungs uskahpe, wissus usrunnams fchi dseesma rafstitajam, nelaika wezstehwam Arndtam, pateizibu isdewe, par fo nu wissi weenä balsi pateizahs, un nu ohtru reissi to paschu dseefmu ar jo preezigu firdi dseedaja. Atkal tahdas paschas preeka parahdischanas, un itt wissi klausitaji un dseedataji wizzinaja ar saweem balteem nehsdokeem. Tahdu preeku un gawileschanu wehl ne bijam redsejuschi. Dseedaja wehl weenu skunstigu leelu dseefmu un tad beidscht kohföschu Kreewu walsts-dseesmu. Tuhdal wissi pazehlahs stahnui, ar pasemmigü firdi klausijahs un kad beigts, tik ilgi Kleedse Urrah! Urrah! kamehr wehl ohtru reissi dseedaja. —

Bet ak tawu gruhtumu, kas wißeem bij jazeesch! Pussdeenas laikä tai deenä bij 30 grabdi filtuma rawehni, un kad nu wairak nekà 5 tuhks. zilweki tai istabä faspeesti kahdas stundas sehdeja un faule pa glahschu jumtu eespihdedama wehl fäldija scha funzerta sahli, tad gan warri faprost kahds karstums! — itt kà paschä zepli bij jazeesch! Sweedri pluhde un pluhde kà uhdens un ne drehbju paweddeens ne palikle faufß! Ak tawu swihschanu! Tomehr ar leelu preeku wissi klausijahs un ir dseedaja.

Maltiti atkal leelä ehdamä istabä no-ehdusch, bij jaſteidsahs us leelo Keisera dahrsu kahdas 2 woi 3 werfes no kahs weetas. Buhrman-nus nekahdus ne warreja dabbuht, kahjahm bij jaet, un kaut gan apkussuschi un nopuscheli no karstuma un skreeshanahm, tomehr gahjam lühds ar to leelu lauschu pulku un garrahm karreelu rindehm, kas turpu steidsahs. Tad ta lauschu pulks dahrsä! Ja mas kahdi 10 tuhksotschi, kas gribbeja redseht ar lampehm puſchlotu dahrsu, un dſirdeht, kà kahs daschadas dseedataju beedribas, ißkatra ihpaschi, we-

na pēbz oħtras dseċedaschoht un kura beedriba dseċ-
dajoht zittas winnehs. Dahrja widdu bij u staifita ar
karrogeem un lampehm isgħaż-żona augsta weeta dseċ-
ta jeem. L-ausħu pulks gan seħdeja gan tħalliweja,
käk katraim laimoojees weettu dabbuht, un käk beess muh-
ris bij wiċċap kahart. Buhte ar dromet u saldots,
nabże dseċedataju direktors, fluddinajha kahda beedriba
un kahdu dseċemu dseċedaschoht, tad u skahpe ween as-
dseċedataju beedribas fungi un us 4 balsim fawu
dseċemu dseċedaja. Kad nogħijsu chi atkal saldots
ar drumet u puh, atkal zittas beedribas direktors
fluddinajha fawu beedribu un dseċemu, tad dseċedaja
atkal zitta beedriba, un ta' weena pakkat oħras wif-
fas dseċedataju beedribas, tik ween Jelgawneeki ne
dseċedaja. Ja kahdas beedribas dseċċema un dseċ-
schana patikke, tad wiċċi klausitajji plau kiskinajja
ar rohkahm un ne palikke ar meeru, pirms weħl oh-
tru reiħi dseċedaja. Ir-kad studenti dseċedaja, tad ta' pa-
tikke, ja fuuze un fuuze, lai dseid weħl oħtru reiħi,
bet seħħi ne un ne, un tik teiže struppi: „Das
ne warri buht!“ Ta' rashedijahs, ja Pehterburgas
dseċedataju beedriba wiffas zittas dseċedajoħt u sħwi-
nejse. Jo newien dseċedaja kahdu dseċċemu, kaś-
lohti patikke, bet starp winneem arri biji kungħi
u kahdu jaunku balsi, (baritons) kaś lohti skunstiggi
dseċedaja. Takhda kahrtā ikkatra beedriba 2 dseċ-
mas dseċedaja, un te biji kof klausitees.

Bet pa tam dahrſā gahje wiffadi. Gan bij gah-dajufchi dſchreenu, ehdeenu un benkus, bet ne tah-dam leelam lauschu pulsam. Rahds tuhſtots warr-buht dabbuja apſehſtees, wiſſeem zitteem bij jaſin-nahs. Tad nu wiſſi mekleja pebz krehſleem. Ut-radde gan un dahrgi iſdewe, daschs makſaja ir 1 rubl. par ſalmu-krehſlu, bet zik tas bija! Tad gaddijahs gudrineeki, kas atneſſe dehlu gabbalus, wegzus, jaunus, weenalga un iſdewe par 50, 75 kap. ir wairak, atkal gaddijahs zitti ar sahgi, zirwi un meetem jeſt kahtehm un par labbu makſu fataſiſja kahjas, eefſitte ſemmi, uſlikle dehla gabbalu un nu benkis gattawas bes naglahm — bet bij bailiga fehdeſchana un dascham labbi ne iegahje fehdoht. Atneſſe leelu gareu ahtrumā fataſitu benki ar lehni. Gaddijahs tuhdal kas brangi makſaja. Pulks fa-fehdees — tē appakſchā falobzahs lihds pat ſemmei. Nu kluzzi widdū likkuſchi fehdeja labbi; bet nedoh-majoht ar mugguru atſpeeduſchees pee lehnies.

benkis bes atspaida buhdams apgahschs un kas
ne bij mannigi un ahtri pazehlujschees, tee augschu-
pehdu pee semmes. Ak tawu smeechanohs lauschu
pulka. Zitti dehla gabbalu dabbujuschi, bet ne
lahjas, nehme tukjchas butteles par lahjahm, bet
zik ilgi, tad sehdetasji gaxx semmi zittem par lusti.
Pehz faschedahs schur tur semmè masos pulsindos,
woi staiqajja lauschu druhimā.

Daschā weetā gan bij buhdū taifījuschi, kur wi-
sadu dsehreeau ir ehdeenu isdewe, bet, ak tawu
speeschanoħs un gaidišchanu, pirms warreja peekluht,
un ne bij ne pahris stundu, tad wiħ ħażi pagallam,
ne butteli allus ne warreja waies dabbuht, kaut
gan 20 ir 30 kap. fəsoħlija; tāpat għajje ar ehde-
nu un wifur launojahs un dujmojahs isslahpusħee
un issolkusħee. Ilgi ne valikam dharesā, bet aig-
għajjam mahjäś ta' ka-tumisx valilke, jo fċha ta'
fahze darriħt. (Turplikam beigum)

Var d'simtu lauschn buhschanu un
brihwesibn.

(See notes Mr. 28.)

Mihli tassitaji, esmu, zik ar ihseem wahrdeem spehdams, isslahstijis, kur ta dsimtu lauschu buhshana raddusees. Ja atkal prahsi, kas wainigs, ka wiina tilg pastahwejusi, tad sinnams zits neprahltis tewim gan atbildehs, ka zour to, ka tee lungi saweem laudim labba ne wehlejuschi, ka ne gribbejuschi bes strahdnekeem palift, scha-un ta. Bet zik tas neprahltigi runnahts, to tewim drihs peerahdischu. Ta dsimta lauschu buhshana no pat eefahlkuma wissu walstu likkumis un eetaifishanäs tik zeeti bij eewilkufees un eepinnufees, ka weetahm bes wissu likkumu pahrgrohfschanas ne dohmaht ne warreja tohs laudis atlaist brihwus. To daschadu kahru rektes un peederrumi reisu reisheim no paschahm waldishanahm bij apstiprinati; to nowaddu pahrdohschanas un pirkfchanas ar wisseem laudimi ar waldishanas sinnu un wehleschanu bij notifikuschas; weetahm pats Krohnis us tahm dsimtu lauschu dwehselehm muischneekeem seelu naudu bij aisdewis. Ir behrns warr saprast, ka tahdu leeli buhshana bes ilgas un leelas fataifishanas, bes daschdaschadahm isprohweschahanahm un mehgimaschanahm ne warreja pahrgrohfscht. Preetam wehl weengdi karri vlohschabs, un karra laiki

ne derr jaunahm eetaisfchanahm. Bet wisswai-
raf, — woi tewim, mihtais lassitais, ne schau-
jahs prahstā Bahwila wahrdi, ko wijsch raksta
1 Kor. 13, 11tā pantā: „Es, behrns buhdams,
runnaju kā behrns, samanniju kā behrns un man-
bij behrna dohmas; bet wihs tappis es atmettu
behrnu leetas.“ Ir latra walts, ir wissa pasaule
fawā laikā irr behrna kahrtā bijusi, fawā laikā jo
wairak mihra kahrtā estahjusi. Kad tik waldine-
keem, tik fungem, tik laudim preeskch simts gad-
deem tik pat tahs samannibas buhtu bijis, kā
taggad, tad ta dsimtu lauschu buhshana jaw tad
buhtu atmosta; un kad preeskch tuhksoscheem un
wairak gaddeem tik pat tahs samannibas buhtu
bijis, kā taggad, tad nefkaitamās semmēs ne muh-
scham ta dsimtu lauschu buhshana ne rastees ne
buhtu raddusees. Brihweslibas labbums, ir tais-
nibas un gohdibas ihstena buhshana nei fungem,
nei laudim ne bij wezzōs laikōs tik gaischi sinnama,
kā muhsu laikōs. Pasaule arween ta kā atkenda-
mees sohli us preeskhu spēr; bet winnai garri
sohli. Gesirgt kahdā ne buhshana warr drihs, tik
kats zilwels, tik wissa pasaule; bet issirgt, tas
eet ilgi. Kas fungu mantas- un gohda-kahribai
ween to wainu gribb greest, bet ne gribb reise arri-
dsan lauschu tamshu un ne-ekustinajamu buhshana
eekehroht, tam sazzishu: Vakahy, draugs, drus-
zian jo angstu notikkumu sinnashanā, tad faredesi
tulih, ka wissi weenadi wainigi bijuschi, zaur to
ka wezzem laikeem pee daschās buhshanas naw tik
pat tahs faproshanas bijis, zil muhsu laikeem.—
Us to jautashanu, woi no dsimtu lauschu buh-
shanas tikkai sluktums ween irr bijis, jeb woi ar-
ridsan kahds labbums? Us to kats, kas zilko ar
pasaules notikkumu gahjumu eepasinnees, atbildehs:
Ne muhscham kahds notikkums kur zilko laizigas
leetas irr maijisjchahs eelchā un zilwelu spēhks
peelizzees klah, now bijis teizams labs ween, nedī
arridsan sliks ween. Bet mums waidsetu atmost
wihs tizzibu, ka Deewā wissas leetas walda
un wihs heidsoht par labbu greech, ja mehs
kout kureu notikkumu un buhshana par sliku ween
gribbetum nosaukt. Sinnams, ka weetahm zeet-
firdigi fungi sawus laudis spaidsjuschi; bet tik
pat sinnams, ka weetahm fungi sawus dsimtus
laudis turrejuschi kā sawus behrus; sinnams, ka

westahm zeeti fungi sawu dsimtu lauschu tweedrus
paribjuschi; bet tik pat sinnams, ka weetahm, un
ihpaschi wehl Kreewu semmē, dsimti laudis neween
simteem, bet simtstuhkstoscheem naudas faktahja,
no soweem fungem wissas weekas pahrstahli un
paßkubbinati; sinnams ire, ka weetahm fungi ja wu-
lauschu ustizzigu paklausiba ne atsinne; bet tik pat
sinnams irraid, ka weetahm wissu mihlige fungi
welt soweem laudim sawu firdi rahdiya un zittu ne
panahze par atmoksu, ka tikkai krahyschanu, sag-
schau, spihuteschanu; sinnams irraid pawissam,
ka wezzōs laikōs, un weetahm wehl lihds pat schim
brihscham, laudis fawā starpā buhtu isbeiguschees,
badda gaddōs buhtu panikhkuschi un isnihkuschi,
kad wianceem eelchā fawā funga ne buhtu bijis kur
twertees.

Ja zilko schohs manus rakstus buhfi pahprat-
tis, mihtais lassitais, tad jaw pats sinnasi, ko
us to heidsamo jautashanu atbildeht: „Woi mums
ire taisniba, kad mehs us teem pagahjuscheem lai-
keem, kā us kahdeem netaisnibas laikeem ar ap-
faischanoħs ween atskattamees?“ Tu sazzisi, ka
ne! Tu sazzisi, ka tas tik pat negudri buhtu dar-
rihs, kā kad mehs, taggad 60 gaddus wezzi buh-
dami, gribbetum par to dušmotees, ka 10 gaddus
wezzi behrni buhdami, jaw ne effam tik pat gudri
bijuschi, kā taggad. Tu nomanisi, ka ta jauna
buhshana tad tikkai pateesi wisseem, un ihpaschi
laudim, par labbu warr buht, kad ustizziba, lai-
niba, paklausiba to daschadu kahrtu starpā walda.
Tu ar Deewā ūlaweschau bet ne ar ohtra zilwela
eenihschau jeb ar neleetigu wezu laiku wainoschanu
peominnesi ta Apustula Bahwila wahrdus, ko wijsch
Meemereem raksta 13tā nod. „Ta nakti irr pagah-
jusi un ta deena irr tuwu nahku; tad lai mehs
noolekam tahs tumfibas darbus un apwelkam tahs
gaismibas cerohschus. Lai mehs, it kā deenā,
gohdigi staigajam: ne rihschanās un plihuteschanās,
ne eelchā gutnahi un neschkibstibas, ne bahrschanā
un eenaidibā.“ Un pawissam tewim flannehs firdi
Jesus wahrdus (Jahn. 8, 34—36.) Pateesi, es
jums falku: ikskats, kas grehku darra, tas irr ta
grehka kals. Bet tas kals ne paleek muhscham
tai nammā, tas dehls paleek muhscham. Ja nu
tas dehls juhs atjwabbinahs, tad juhs tee-
scham buhseet swabbadi. —e.

A w i s c h u

peeliffumis.

Missiones

Nr. 15.

finnas.

1861.

Jannas finnas.

Ermanuburgas missiones beedriba apmetsees Awrikâ eelsch Port Natales, Zanzibares fallas, Befschuanu un taggad arri Zulu semmè. Winna gribb ar Norwegeru missionareem Zulu semmè kohpâ strahdaht un raudstift Ewangeliuma tizzibu schinni widdû isplattistiht. Behrnajâ gaddâ 2 missionari par Zulu semmi apkahrt staigaja ismekledami, kur warretu derrigu weetu preeksch apmechanahs atraft. Nehnisch winnus mihligi usnehmis un tem semmes gabbalu eerahdiis, kur tee warr apmetsees un missiones nammu, basnizu un skohlu uszelt. Tur nu 2 missionari ar 5 paligeem ehkastaisa, semmi kohpj im scho lauschu wallodu mahzahs. Leels karstums, ilgeem laikem faufums, ne-augliga semme un daschadas slimmibas irr laizigi gruhtumi ar kurreem missionareem jazihnahs. Bet arri garra augsi ne buhs pee schihm aptumsho-tahm paganu tautahm tik ahtri redsami.

Blorenzes pilfata taudis firfnigi pehz Ewangeliuma kahro un bishbelu pahrdeweji winnus bagatigi ar Deewa wahrdeem apdahwina. Itt ihapschi kahds gwadias saldats missionareem un bishbelu pahrdewejeem no wissas firds palihds. Sal-dats swichti apsohlisees par to gahdaht, la Ewangeliuma mahziba pahri wissu Italiu isplestohs. Taggad wisch ar to darbojahs, daschadus rakstus par muhsu tizzibas leetahm Italeeschu wallodâ pahrtulkoht. Kahda Enlenderu leelmahte — kas Blorenze dñjwo — sagahda muhsu tizzibas wisslabakas dseefmas, ko pee Deewa kalposchanas warretu dseedah. Katru swichtdeenas waktaru fanahl lauschu pulks leelâ istabâ, kur Deewa wahrdu lassa un issstahta.

Jamaikas falla. Preeksch nesenn gaddeem schihs fallas eedsihwotaji, tee Nehgeri, bij wehl

wehrgi un tomeht tanni laikâ ar Deewa wahrdeem un kristigu tizzibu tur jo labbi gahje. Nehgeri pee fawa gruhta dorba tad jo firfnigi to mekleja, kas winnu dwehfelehm atweeglinaschanu un atspirg-schanu pasneegtu. Deewa wahrdu tee labprahf klausijahs, par Deewa nammu apkohpschanu un mahzitaju usturru jo ruhpigi gahdaja; daschu reis arri paschi us tam dsinnahs, zitteem Deewa wahrdu fluddinaht. Bet kamehe Nehgeri no wehrgu buh-schanas atswabbinati, irr wissads labbums — laizigs un garris — sustin fuddis. Rausti stahw ne apstrahdati, dahrsi paleek ne apkohpti; nodohfschanas jo leelas, kas taggad brihweem Nehgereem jadodh. Par basnizahm un skohlahm, par mahzitajeem un skohlmeistereem wairs ne gahda, jo falka, ka ne spehjoht. Tizzigas dwehfeles Ensantes missiones beedribu luhgtin luhguschas, lai par winneem apschehlojotes un paligâ nahkoht, la paganu buhschana atkal ne wairotohs. Ensantes missiones beedriba irr 2 wihrus us Jamaikas fallu aissuh-tifi, to leetu pareisi ismekleht.

Widschi fallas lautini (skattees Australias lantkahrt) luhdsahs firfnigi, lai winneem mahzitaju un missionarus fuhtoht. Tur irr tagga-kahdi 55 tuhft. Kristiti zilwei us to leelako fallu-Par 25 fallinahm irr 4 tuhft. 6 simts Deewagald neeki isklihduschi. Weens weenigs missionaris ne spehjoht winaus wissus pareisi apkohpt, lai gan tam 4 falleneeki paligâ nahkoht. Atkal zittâ weetâ effoht pee 22 tuhft. Deewa wahrdu klausitajeem tikkai 2 missionari un 1 paligs. Preeksch zitteem 10 tuhft. Kristitem zilweeem ar 2 tuhft. un 95 Deewagaldneekem tikkai 1 pats missionaris. Sché gan taisniba, ko Deewa wahrdi falka: Blaujama gan dauds, bet mas to plahweju. (Matt. 9. 27.)

Sandwiku fallu (flatt. Australias lantfahrtē) kehnisch irr luhdsees no Galendereem kahdus diwus jeb trihs mahzitajus, kas winna galwas pilfatā Onululu kristigu tizzibū fluddinatu.

Zelebes falla. Ollantes missiones beedribai tur darbs itt labbi weizahs. Missionaris Schwarz 30 gaddus tur ne-apnizzis strahdadaus jaw 15 tuhkfst. paganis kristijis un pee Evangeliuma tizzibas peeweddīs. Dauds sahdschas atmett sawus elka deewus un pee skaidreem Deewa wahrdeem turrahs. Ne senn kahdā missiones stazionā 400 paganis kristija. Atkal pee zitta missionara atnahze vehrñajā gaddā kahdi 10 tuhkfst. pagani un fazziha, ka gribboht sawu paganu tizzibū atstaht un tam trihsweenigam Deewam kahpoht. Daschi no scheem kristiteem paganeem arri par mahzitajeem paleek un to preezas mahzibū no Jesus Kristus faweeem braheem fluddina. Kristiga dīshwe un gohda darbi apleezina, ka schihs fallas laudis neween ahrigi pee kristigas tizzibas turrahs, bet ka winai arri no wissas fīrs tam Kungam Jesum Kristum pakal staigahl dseennahs.

Us **Antillu** fallahm, kas Dahneem peederr, irr paganu tizziba gandrihs pawissam pasuddusi. Rehlna par schihm trim fallahm wairak nefā 37 tuhkfst. eedfūhwotaju; no scheem tikkai wehl 37 pagani effoh, wissi zitti irr kristiti —

Par Diaconissu darbeem Sihriā.

(Skatteres Nr. 14.)

Stahstijam, ka muhsu schehlsirdigais Bruhfchu Kechnisch nomirris. Atraitnes joutaja: "Woi juhsu Kechnisch schohs schehlastibas nammus lizzis eetaisht?" Teizam: "Ne ween muhsu Kechnisch, bet arri dauds dauds zittu kristigu lauschu no Wahsemmes, baggati ir nabbagi dohdoht us to sawas mihlestibas dahwanas un par fahm Deewu luhdsoht." Par to winnas sohti preezajahs un ar affarahm pateize.

Atraitnu nammā taggad wairs ne warr wissas atraitnes falikt un ja-ihre wehl ohtrs nams, bet irr naudas truhkums. Weena Diaconisse Beirute al-lasch slimma un ir ohtra Sidonē gull slimma; tadeht us mahzitaja luhgschanu wehl 3 Diaconisses no Keiserswehrtes turpu taggad effam suhtijuschi. Tur taggad darbojahs 14 Diaconisses un nu mums paſcheem mahjās Diaconissu truhkums, tomehr

mehs labproht mahjās gribbam vazeestees un glahbtees ka sinnadami, ja tikkai teem nabbageem Sihriā warram doht laizigu un garrigu palihdfibū.

Tik tahlu sweschħas semmès un tik dauds schehlastibas nammus u-sturredami, sohti leela nauda jatehre un jo deenas jo feelakas isdohschanas gaddahs. Teem behrnineem ween ifdeenas par 5 dahldereem mässes un 1 maiss riħfes jadobd, kas 15 dahlderu makfa, un Janwara mehnesi bes taħm drehbehm 412 dahlderi bij ja-isdohd. Zik tuhkfoschu dahlderu tas isnefs par wissu goddu!

Jauno bahrinu nammu jaw sahf taifght un ir to atraitnu nammu pahrzels us to grunti, ko effam noperkušhi. Bet kur to naudu dabbusim, ar ko schohs nammus taifght un usturreht un aplohyp toħs, kas tur apgaħ-dajami? To doħs tas Rungħ, tas atraitnu un bahrinu Tehws, kas kristigas fir-dis paſauļe gan sinnahs eekustinaht, ka taħs sawas roħkas atdarra un tai wajjadfibai to sveħtu naħbi paligā. To stipri tizzam. „Winna prahs ne irr, ka weenam no scheem maħakeem buhs pa-fużeem tapt, bet ka no fuolies usleħħschanas liħds no-ejxhanai winna wahrds taptu augħti teikts starġ teem paganeem!“ Ir-schinni swieħtā sonn ġej (Sihriā) atkal buhs zehlees garris Israëls. „Es buħxhu Israëlam kā rasse, winiż żalloħs kā roħse un winna ġaknej isplauks kā Lihbanus. Winna farri isplattisees, un winna skaitums buhs kā weena ejx-sħokka, un winna smarscha buhs kā Lihbanus.“ (Oħ. 19, 6, 7.)

Nu tad zelletees, juhs, kas juhs peeturteees bee ta garris Israëla, atneſseet preezigi wehl sawas luhgschanas un mihlestibas dahwanas, lai ta tukjnese un tulħas weetas pahr to preezajahs un tas kliajums lihgħsmojaħs un seideħs kā roħses.“ (Ezajj. 35, 1.) Dwejx kungs to baggati atmakkahs. —

Diaconissu mahtes-namma
• **Direktori Keiserswehrte.**

Tà nu raksta, stahsta un luhd schee kristigi goħda wiħri, un aksuhtijuschi arri us Krewwu semmi kahdu teizamu wiħru, kas lai kristigas fir-dis eekustina us schehlastibu, palihdfibū un apscheħlofchanohs par scheem nelaimigeem Kristus tizzigieg Sihriā. Wiħrs bijis Pehterburga un ar kristigu mahzitaju paligur tur-żadabbujsi dasħu tuhkfot iż-żebbu. Atti

Tehrpatē un Nihgā bijis un ix tur itt baggatigas dahwanas warrejis sanemt, itt lā arri Zahnōs tē Zelgawā buhdamam, winna grahamā dascha lappa peerakstīta tappuse ar to fungu wahydeem, kas sāwas mihlestibas dahwanas dewuschi.

Bet no scheem stahsteem paschi jaw buhseet ahsin-nuschi, sahda leela nauda Diakonissu direktoreem jatebre, tik dauds Diakonissu un tik dauds schehlastibas nammu tahlu sweschäss semmés un tur Sihriå usturroht, un ka teem naw nekahdu zittu dru-wu, tur scheem pahrtikschau warr faptant, ka tikkai: kristigu brahku mihlestiba — no Kristus mihlestibas us schehlastibu ekfustinatas firdis. Tre gan leela druwa, wissa kristiga pasaule, irr gan augliga druwa, kas sawus boggatigus auglus is-dohd, ja strahneeki to firfniги aplohy un ustizigui ptahweju ne truhkst. Bet scheem arri ja-eet ya wissu pasauli un naw ja-apnihkst ar sawu gruhtu darbu, kristigas firdis ekfustinah, paslubbinah us schehlastibas darbeem un valihdsibu lubgtees. Ja lohdu laiku ta ne dorrijuschi, tad paleek tukscha rohka Direktoreem, naw so doht wisseemi teem nelaimigeem un pasudduscheem, kas no teem tohp usturreti un apgahdati, un ionishktu atkal, kas tik ruhpigi bij gahdahts pasaulei par swehtibu un tam fun-gam par gohdu un preeku.

Ar preezigu firdi sawas dahwanas us scho tei-
zamu Diaconissu buhschanu, un ihpaschi eeschehlo-
dances par teem nelaimigeem Sibiriä, dewuschi
Ewangeliuma tizzigi no wissadahn tautaklm, ir
Kreewusemm. Tif ween muhsu Latweesch i sawu
rohku scheem wehl naw atdarrijuisch; ne tadeht ka teem
ne buhtu labs prahts ir scheem no Kristus mihlesti-
bas peevalihdscht, bet tadeht, ka muhsu Latweesch
par scho leetu un „waijadisbu to swehetu“ neneeka
wehl ne bij finnajuschi. Bet ja nu mehs skaidri
siunam, ka muhsu Awischi lassitaji nelad wehl
naw sawas firdis apzeetinajuschi nedz sawas roh-
kas pa-ihsinajuschi, kad winnu dwehseles ganni un
muhsu Awises tohs usrunnajuschi, Kristum par gohdu
lahdu teizamu mihlestibas darbu darriht un, ka no
muhsu Awischem warr redseht, kad Latweeschu rohka
ne peekuhst baggatas dahwanas atmest, gan Missio-
nareem, gan Luttera bajsizas waijadisbahm, gan
tnelaimigeem brahleem Nihta un Balkara Sibiriä rc.,
sad teikschu ta: Jahnbs tas gohda wihrs no Kei-
erswchtes Diaconissu Direktoreem subtihs dah-

wanaš salafsiht preefsch Sihrias, ar sawu grah-
matu atnahje arri pee mannis un luhdse, woi ne
warroht usnemtees, arri Latveeschu tantu ušrun-
naht us paligu pee schi svehta darba; jo dſirdejis
ar preeku, kahdas baggatas mihlestibas dahwanas
dewuschi preefsch Luttera gohda stabbu Wormſe,
preefsch Missionareem un Luttera basnizu; tadeh
zerrejoh, fa ir Diakonissu gahdataju luhgschanu
paklausjischoh. Islassijis winna grahmataš un
arri no Wahzu Bosnizas-Awilechm jaw finnadamš,
kahda schi leeta, zik wiuna teizama un zik dwehſelu
ar to tohp ieglahbtas no laiziga un muhſchiga
pohsta. — tad apſohlijohē: Awises Latveescheem
stahſtih par Diakonissehm, teem ierahdiht, zik
swehtigi tahs darbojahs semmu semmēs pee Deewa
walstibas, itt fa Missionari paganu storpa, ta
ſchihs pee teem pasudduscheem kristigās semmēs, un
ihpaschi kahds gruhts un svehtis darbs tahm tur
Sihriā gaddiees, kur nikne Turki un Druhſchi
Lihbanus kahnōs un Damaskus leelā pilſatā iegah-
juſchā gaddā tahdus neisteizamus ſlepawa un po-
hſta darbus darrjuſchi pee kristiteem zilwekeem. To
esmu ſohlijis iestahſtih, un esmu nu darrjis ſlipri tiz-
zedamš, fa juhs to laſſiujſchi un apzerejuschi dascha
tizziga Latveeschu ſrds tops ekuſtinata, un
no ſawas Kristus mihlestibas ſlubbinata arri grib-
behs sawu ahtawu mest par ieglahbſchanu tahdu
nelaimigu brahku un mahſu, kas to krusta ſihmi
pee peeres un kruhts gan dabbjuſchi, bet deemschehl
ſchinni grehzīga paſaulē eegrinnuschi pohſta un
paſuſchau.

Sinu sawus mihtus Awischn lassitajus, arri finuu, ka tas Rungs sawu stipru paligu munis ne leeds pee ta labba darba. Ko Winnam par gohdu strahdajam, Latweescheem schihs Awises gahdajohst par paaskubbinaschanu us to, kas teem pateesi derr un palihds us laizigu um muhshiglu lablkahschanan. Tadeht arri sinuu, ka schi sehla, ko ta Runga wahydä sebjom, labba jemmeh krittuse, gan arri sawa laikä sawus auglus isdohts. Tod nu esmu apsohljees: taks mihestibas dahwanas, ko kristigeet Latweeschi gribb doht preeksch Diaconissu skohlahm, atraitau, bahriku un slimuu nammeem Beirute Sihria, fur tee nelaimige no Turkem pohtiti Kristus tizzigee no tahm tohp ayaqabdatas, fanemt par to Awises sinnas isdoht, un nosuhhtiht us Keiserwehrtes leela Diaconissu

mahtes-namma Direktoreem. Luhdsam wissus
zeen. draudses mahzitajus jeb skohlmeiste-
rus schihis dahwanas sanemt un atfuh-
tiht pee. **Schulza mahzitaja.***

* Dsiedam, fa kristigas dwehseles ar to taggad saht darbotees,
je Rihga cetaisib tabdu Diafonissa mahtes-nammu un ta
weenis lungis us to jaw 5 tublit. rub. esfoot dahwinajis. Lai
tas lungis tabdu padohmu frohti, fa ir mubfu semme tabda
telzama leeta zelkobs, jo ir pee mums to pašuddusku dweh-
selu deesgan!!

Juhdu meitene.

Rahdā bahrinu skohlā sehdeja starv zitteem ma-
seem behneem arri weena masa Juhdu meitene,
kas ta muddigaka un užihtigaka pahr wissahm skohl-
neezehm bija. Pee wissahm skohlas-stundahm drihs-
steja wiina klahrt buht, tik weena ne, un ta bij
kristigas tizzibas mahzibas-stunda. Sianas no pa-
foules drihssteja winna klausitees nu tahs pašchas
laſſiht, jeb arridsan sawus rehkinus rehkinati; bet
wissi ſhee darbi bij drihs padarriti. Gan tur ſah-
weja weena atſchikta grahamata, bet winna tanni
ne laſſija, wiina užmannigi klausijahs us to, fa
skohlmeisters mahzija, un arri manija, fa winna
pahr wissahm zittahm skohlneezehm ſchinni ſtundā
waitak užlausija. — „Lafsi tawā grahamatā,” faz-
zija wiinch ar palehnu baſsi; bet kad meitene to ne
darrija, ſahze skohlmeisters winnu grr jauntaht,
un atradde, fa winna pahr zitteem behrneem dauds
labbaki pratte atbildet; winna tohs Deewa wahrdus
bij dsiedejusi, ſaprattusi un ſawā ſirdi paturrejusi.

Winnas tehws bij nabbags bet gohdigs
wihrs. Sawu behrnu skohlā nowesdams, wiinch
bij iſluhdsis, lai wiina meitu eefch kristigas tiz-
zibas ne mahza. Mahzibas ſtundās behrnam liſt
oifeet, tas buhtu teem zitteem behrneem itt fa par
veedauſchhanu bijis, un tadeht meitene palikkle wi-
ſas mahzibas ſtundās klahrt; bet tas nu arri bes
tehwa pakauſchanas ilgali ta ne warreja eet. Skohl-
meisters nogahja pec meitenes tehwa un fazzija wi-
nom, woi lai wiinch ſawu meitu no skohlas ahrā
nemmoht, jeb lai wiinch pakaujoht winnai par kri-
ſtigu behrnu palikt. „Es newaru ilgaki panest us-

ſkattiht tahs dwehseles ſahpes pebz ta ſwehtu-dar-
ridama Ewangeliuna!” fazzija ſkohlmeisters.
Tehws gauschias affaras iſleedams teize: „Es pats
no muhſu tizzibas mas ko ſinnu, bet winnas mahte
bij weena no Israëla meitahm un turrejahs ſtipri
pee ſawas tizzibas; winnai es us winnas mirſcha-
nas gultas to apſohlischanu dewu, fa es to behrnu
nekad ne liſchu kriſiht. Sawu apſohlischanu
gribbu es turreht!” Un ta masa Juhdu meitene
tikke no kristigas ſkohlas iſnemta.

(Turplikam beigums.)

Sluddinashanas.

Nakti no 3ſchu us 4to Juhli f. g. Wolguntes mel-
derim ro ganuibahm ſuddis ſarkans ſirgs, 3 goddu rez,
bes noſthmeem, 60 rub. wehtes. Kas par tam pee
ſauymanna lunga Neumannia Želgawā, Eſera
ee lā, peerahdiſhans dahs, dabbahu 5 rub. pateizibas
naudu.

G. F. Jakobſohna ſallojā bohtē, Katohlu eelā,
tohp vriſhi rupju riſtu putraimii $7\frac{1}{2}$ kap. par mahe-
zinu pahrdohti.

Behrui, kas Želgawas ſkohlās eet, warr dabbuht
apſohlischanu gebdigā nammā par peenablamu ne dahrgu
makk. Klahtaku ſinni ſtrihweru eelā Kifermannia
nammā pee ſatmeezes.

Wiffadus rijsas-feetns warr dabbuht Želgawā pastes
eelā Nr. 10. pee addatu taſſitaja

Bonzela.

Leelas un widdijas wiffalabbatas priſchas ſilkes,
14 rub. par legdu muzzu un 7 rub. par puſomuzzu,
(14 muzzu us 1 laſtu rehkinahs), pahrdohd Rihga,
Albert Drescher, Želgawas preeſchpilſatā ſawā
bohtē pee paſcha Dangawas tilta pa labbu rohku, kur
Mlohris uſmahlerts.

Zant maſchines ſpehku tohp pee man willaina diſja
wehryta, wadmallla welta un degadeereta. Arridsan
wiffadas drahnas un diſjas pehrwetas. **Vauška, Mu-
ſchewiſh nammā Nr. 114.**

Elias Tann.

Lihes 15tam Juhlim Rihga atmabufchi 992 ſuggi, iſgahjuſchi 794.

B r i h w d r i ſ k e h t.

Ne juhmallas-gubernements augitos valdīshanas pusses: Collegiatā G. Bla eſe, Censor. Želgawā, tai 181ā Juhli 1861.

No. 124.